

रदीष्टा युक्त । 'सुवीराः' शोभनवीरमृत्युयुक्ताः 'प्रजाः' पुत्र-
पौत्रादिकाः 'प्रजनयन्' उत्पादयन् उत्तरवेदेः परितो गच्छ ॥

कल्पः । 'स्तुतोऽसि जनधाः । देवास्त्वा मन्यिपाः प्रणयन्तु'
इति । 'मन्यिनं प्रतिप्रस्थाता' इति । 'आदत्ते' इत्यनुवर्त्तते । हे
मन्यिग्रह त्वमस्माभिः स्तुतोऽसि । हे 'जनधाः' जनानां धार-
यितः, मन्यिपात्रस्य सोमस्य पातारो ये देवास्ते त्वां प्रकर्षे-
णाहवनीयसमीपे नयन्तु ॥

कल्पः । 'सुप्रजाः प्रजाः प्रजनयन् परीहि । मन्यो मन्यिशो-
चिषा' इति । उत्तरेण प्रतिप्रस्थाता' इति । 'प्रतिपद्यते' इत्यनुव-
र्त्तते । हे ग्रह, त्वं 'मन्यो' मन्यिनामको ग्रहो भूत्वा 'मन्यिशोचि-
षा' मन्य्यास्यस्य तव तेजसा युक्तः, शोभनापत्योपेताः 'प्रजाः'
भ्रातृबन्धादियुक्ताः 'प्रजनयन्' उत्पादयन् 'परीहि' उत्तर-
वेदेः उत्तरभागे परीत्य पूर्वस्यां दिशि गच्छ ॥

कल्पः । अग्रेणोत्तरवेदिं गृहावरणी चासन्धत्तः । 'सञ्ज-
गमानौ दिव आ पृथिव्यायुः । सन्धत्तं तस्मै जिवन्तम् । प्राणः
सन्धत्तं तस्मै जिवन्तम् । अपानः सन्धत्तं तस्मै जिवन्तम् ॥ २ ॥

व्यानः सन्धत्तं तस्मै जिवन्तम् । चक्षुः सन्धत्तं तस्मै जिवन्तम् ।
श्रोत्रः, मनः, वाचः, सन्धत्तं तां मे जिवन्तम्' इति । हे
शुक्रामन्यिनौ युवां 'सञ्जगमानौ' परस्परं सङ्गतौ ऐकमत्यङ्गतौ
'आ दिवो' द्युलोकसहितया पृथिव्या च सङ्गतावस्तदीयमायुः
'सन्धत्तं' सम्यग् धारयतमभिवर्द्धयतमित्यर्थः । 'प्राणः' ऊर्ध्व-
गामी वायुः । 'अपानो' अधोगामी वायुः । 'व्यानो' मध्यवायुः ।